

## **Besluit van de raad van de gemeente Almelo tot vaststelling van de Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid bestuur (artikel 213a Gemeentewet) gemeente Almelo 2024**

De raad van de gemeente Almelo;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 23 april 2024;  
gehoord het advies van de auditcommissie van 22 april 2024;  
gelet op artikel 213a, eerste lid, van de Gemeentewet;

besluit vast te stellen de volgende verordening:

### **Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid bestuur (artikel 213a Gemeentewet) gemeente Almelo 2023**

#### **Artikel 1. Definities**

In deze verordening wordt verstaan onder:

- college: het college van burgemeester en wethouders;
- rekenkamer: gemeentelijke rekenkamer als bedoeld in artikel 81a van de Gemeentewet
- doelmatigheid: de mate waarin een maximale hoeveelheid producten en prestaties is gerealiseerd met een minimale hoeveelheid middelen of een hogere kwaliteit wordt bereikt met een gelijkblijvende hoeveelheid aan middelen;
- doeltreffendheid: de mate waarin de geleverde producten en prestaties bijdragen aan het realiseren van gestelde gemeentelijke beleidsdoelen.

#### **Artikel 2. Onderzoek frequentie**

Het college verricht jaarlijks onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid, gemeentelijke uitvoering of de gemeentelijke bedrijfsvoering.

#### **Artikel 3. Onderzoeksplan**

1. Het college neemt jaarlijks een onderzoeksplan op in de paragraaf bedrijfsvoering van de begroting, voor de in het daaropvolgende jaar te verrichten onderzoek naar de doelmatigheid en/of doeltreffendheid.
2. Het onderzoeksplan bevat in ieder geval per onderzoek:
  - a. het onderzoeksobject;
  - b. de reikwijdte van het onderzoek.

#### **Artikel 4. Voortgang onderzoeken**

Het college rapporteert in de paragraaf bedrijfsvoering van de jaarrekening over de voortgang en uitkomst van onderzoek naar de doelmatigheid en/of doeltreffendheid.

#### **Artikel 5. Verslag en plan van verbetering**

1. De onderzoeksresultaten worden vastgelegd in een verslag. Het verslag bevat tenminste een analyse van de onderzoeksresultaten en indien nodig aanbevelingen voor verbetering.
2. Op basis van het verslag stelt het college indien nodig een plan van verbetering op.
3. Het verslag en het plan van verbetering worden ter kennisgeving aan de raad aangeboden.

#### **Artikel 6. Intrekking oude regeling**

De Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid van de gemeente Almelo wordt ingetrokken.

**Artikel 7. Inwerkingtreding en citeertitel**

1. Deze verordening treedt met terugwerkende kracht in werking op 1 januari 2024.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid bestuur gemeente Almelo 2024.

**Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 28 mei 2024.**

**De griffier,**

**De voorzitter,**

**Drs. J.W. Scherpenzeel**

**M.M. van 't Veld**

## **Toelichting bij de Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid bestuur gemeente Almelo 2023**

### **Algemeen**

Artikel 213a van de Gemeentewet verplicht tot periodiek onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door burgemeester en wethouders gevoerde bestuur. Anders dan het onderzoek door de rekenkamer gaat het hierbij om een zelfonderzoek. Onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid – bijvoorbeeld op het gebied van milieu, leefbaarheid, openbaar vervoer en huisvesting – is van groot belang voor de algemene oordeelsvorming over het gevoerde beleid. Met deze onderzoeken wordt beoogd de transparantie van gemeentelijk handelen te vergroten, en daardoor doelmatiger en doeltreffender te werken en de publieke verantwoording daarover te versterken. Alle zaken die voor een doelmatig en doeltreffend bestuur van belang zijn kunnen daarbij aan de orde komen.

Ook dienen burgemeester en wethouders periodiek te onderzoeken of de inrichting van de gemeentelijke organisatie (in brede zin: de personeelsformatie, de informatievoorziening en de administratieve organisatie) en het gemeentelijk middelenbeheer aan de gestelde eisen voldoet.

Burgemeester en wethouders zijn verplicht de onderzoeken te verrichten en hiervan verslag uit te brengen. De verordening die de raad vaststelt, conform artikel 213a van de Gemeentewet, bevat de kaders voor deze onderzoeken. De raad bepaalt de regels waaraan burgemeester en wethouders op hoofdlijnen moeten voldoen. De raad stelt ook vast hoe hij bij de onderzoeken betrokken wordt en daarover geïnformeerd wordt.

### *Relatie met rekenkamer*

De controle op en de evaluatie van de doelmatigheid en doeltreffendheid van het bestuur geschieden primair door de raad en burgemeester en wethouders zelf. Daarnaast doet de rekenkamer onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het beleid en beheer. De rekenkamer kan op grond van het gestelde in artikel 213a, derde lid, van de Gemeentewet gebruik maken van de onderzoeksresultaten van burgemeester en wethouders. Ook kan de rekenkamer zo nodig een tweede oordeel geven, als ze van mening is dat over een bepaald onderwerp een onafhankelijk oordeel moet worden gegeven.

### **Artikelsgewijs**

Enkel die bepalingen die verdere toelichting behoeven, worden hieronder nader toegelicht.

### **Artikel 2. Onderzoek frequentie**

In artikel 2 worden burgemeester en wethouders opgedragen onderzoek te doen naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door burgemeester en wethouders gevoerde bestuur. De raad stelt vast met welke frequentie deze onderzoeken van burgemeester en wethouders minimaal moeten plaatsvinden. Hierbij wordt een scheiding aangebracht tussen onderzoeken naar de doelmatigheid en onderzoeken naar de doeltreffendheid.

Onderzoek naar de doelmatigheid betreffen onderzoeken naar de uitvoering van het gemeentelijk beleid en beheer van gemeentelijke middelen. Omdat de uitvoering wordt gedaan door de gemeentelijke organisatie, richten deze onderzoeken zich enerzijds op (een deel van) de organisatie van de gemeente en anderzijds op de gemeentelijke taken. Onderzoek naar de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur heeft betrekking op de doelstellingen van de organisatie en/of in de programma's (hoofdtakvelden) of paragrafen van de begroting geformuleerde beleid.

### **Artikel 3. Onderzoeksplan**

#### *Eerste lid*

Burgemeester en wethouders stellen een onderzoeksplan op voor het komende jaar. Het onderzoeksplan moet een volledig beeld geven van het voorgenomen onderzoek, zij het uiteraard nog globaal. De onderzoeken worden in het onderzoeksplan uitgewerkt. Vanzelfsprekend zal de raad willen weten wat de plannen zijn, en ook gelegenheid willen hebben om deze te bespreken en als hij dat nodig acht invloed uit te oefenen.

Het onderzoeksplan wordt als onderdeel van de paragraaf bedrijfsvoering van de begroting aangeboden aan de raad. Het wordt ook door de raad vastgesteld.

#### *Tweede lid*

In het tweede lid is aangegeven wat in ieder geval moet worden opgenomen in het onderzoeksplan.

#### *Tweede lid, onder a*

Het onderzoeksobject wordt dusdanig omschreven dat duidelijk aangegeven is wat de afbakening van het onderzoek is. Daarbij worden bij de doelmatigheidsonderzoeken duidelijk de scheidslijnen aangegeven ten aanzien van de te onderzoeken procedures en instrumenten. Bij de doeltreffendheidsonderzoeken worden duidelijk de scheidslijnen met andere beleidsvelden aangegeven.

#### *Tweede lid, onder b*

De reikwijdte van ieder onderzoek strekt zich in beginsel uit over alle organen (raad, college en burgemeester), organisatie-eenheden en instellingen waarvoor de gemeente bestuurlijk verantwoordelijk is of waarvan de activiteiten geheel of in belangrijke mate door de gemeente worden bekostigd. De reikwijdte kan in het onderzoeksplan worden ingeperkt door het aangeven van het te onderzoeken tijdvak en de te onderzoeken organen, organisatie-eenheden en instellingen. De reikwijdte van onderzoeken moet van tevoren duidelijk worden aangegeven.

### **Artikel 4. Voortgang onderzoeken**

De paragraaf bedrijfsvoering van de jaarstukken dient inzicht te geven in de stand van zaken omtrent de bedrijfsvoering. Daarbij dient een relatie te worden gelegd met de inhoud van de programma's en/of hoofdtaakvelden. Het ligt voor de hand om in deze paragraaf eveneens te rapporteren over de stand van zaken bij de onderzoeken naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde bestuur.

### **Artikel 5. Verslag en plan van verbetering**

#### *Eerste lid*

Met de onderzoeken beoogt de gemeente de transparantie van gemeentelijk handelen te vergroten en de publieke verantwoording daarover te versterken. De bevindingen van de onderzoeken worden dan ook neergelegd in verslagen voor de raad, zoals voorgeschreven in artikel 213a, eerste lid, van de Gemeentewet. De verslagen dienen volgens artikel 197, tweede lid, van de Gemeentewet te worden gevoegd bij de jaarrekening en het jaarverslag. Dat betreft uiteraard de verslagen die tijdens het betreffende verslagjaar zijn afgerond. Dat sluit echter geenszins uit dat de raad, als hij dat wenst, de verslagen ontvangt zodra ze zijn vastgesteld.

Systematische aandacht voor doelmatigheid en doeltreffendheid impliceert ook het doel om te leren, om te denken over en te streven naar verbetering, daarom is in deze verordening opgenomen dat evaluatie en aanbevelingen voor verbetering onderdeel zijn van het verslag.

*Tweede lid*

Bedrijfsvoering is een zaak van burgemeester en wethouders. Burgemeester en wethouders bepalen dan ook of op basis van de onderzoeksresultaten het nodig is een plan van verbetering op te stellen. Het plan wordt – indien van toepassing – opgesteld door burgemeester en wethouders.

*Derde lid*

Het plan van verbetering wordt ter kennisgeving aan de raad gestuurd.